

הشمיזם בטרם יבקעו זחליהם. בנערינו ובזקנינו פשטנו בשדות מHALCALIM כפופים אחרי המחרשות הפותחות תלמים ומעלות את אשכולות הביצים על פני השטח — מלקטים, אוספים וחושבים — שכך עלה בידינו להشمיזם. אבל איך יכולנו לאסוף את רבוא רבות אשכולות הביצים. כל שאספנו היה כתיפה בים. בעבר ימים ספורים החלו הביצים בוקעות...

ו"י — — יתר הארבה אכל הילק יותר הילק אכל החסיל" (יואל אי' ד').

הינו בעינינו קטנים וחסרי אונים כחగבים. והם — גדולים ואדיiri כוח — כילו והشمיזו כל אשר בשם צומח יקרא. לא היה קצר ולא הייתה גורן. וכשלא הייתה גורן — לא היה מה לאכול פשוטו ממשעו. נאלצנו להסתפק במועט שבמעט. ולא עוד אלא שגム זרעים לא היו והשדות ברובם, לא נזרעו אותה שנה.

התעטמנות

"משנכנסה תורכיה למלחמה, יצא האזרה של נתיני האויב שבמלוכה יגורשו לפנים הארץ. בהשפעת הציריים האמריקאי והגרמני בקושטא התחשבה ממשלה תורכיה בצבא המיעוד של היהודים נתיני רוסיה והסכם לראות בהם לא נתיני אויב אלא פליטים שברחו מארצם עקב הגירות והפרעות של ממשלה הצאר. להם ניתנה הבירה להעתמן או לעזוב את הארץ. עד סוף 1915 הגיע מספר היוצאים לאלכסנדריה ל-11.277 נפש. היישוב התמעט בשמינית אחת תוך שנה".
(תולדות ההגנה — כרך א').